

Overzicht Beheerpakketten Agrarisch Natuur- & Landschapsbeheer 2016

Versie 1.5d

1 december 2015

Overzicht beheerpakketten ANLb 2016

	Pakketnaam		Pakketvariant
1	Grasland met rustperiode	a	rust van 1 april tot 1 juni
		b	rust van 1 april tot 8 juni
		c	rust van 1 april tot 15 juni
		d	rust van 1 april tot 22 juni
		e	rust van 1 april tot 1 juli
	Grasland met voorweiden	l	rust van 1 mei tot 15 juni, voorweiden
		m	rust van 8 mei tot 22 juni, voorweiden
3	Plas-dras	a	15 februari – 15 april
		b	15 februari – 15 mei
	Greppel plas dras	e	15 februari – 15 april, greppels
		f	15 februari – 15 mei, greppels
		g	15 februari – 15 juni, greppels
4	Legselbeheer	a	Legselbeheer op bouwland en grasland
		b	Rustperiode op bouwland
5	Kruidenrijk grasland	a	1 april – 15 juni
6	Extensief beweid grasland	a	1 – 1,5 GVE / ha, 1 april – 15 juni
7 a	Ruige mest rijland	a	ruige mest
7 b	Ruige mest vaarland	b	Ruige mest
8	Hoog waterpeil vanaf 1 feb of 15 mrt.	a	verhoging 20 cm
		b	verhoging 30 cm
		c	verhoging 40 cm
10	Natuurvriendelijke oever	a	natuurvriendelijke oever
		b	natuurvriendelijke oever met schapen
11	Rietzoom en klein rietperceel	a	smalle rietzoom
		b	brede rietzoom en rietperceel
12	Duurzaam slootbeheer	a	baggeren met de baggerpomp
		b	ecologisch slootschonen
		c	ecologisch slootschonen
13	Botanisch grasland	a	botanisch weiland
		b	botanisch hooiland
		c	botanische weiderand
		d	botanische hooilandrand
19	Kruidenrijke akkerrand	a	klei
		b	zand
26	Half- en hoogstamboomgaard	a	hoogstamboomgaard
		b	halfstamboomgaard
Z1	Vaartoeslag	Z1	Vaartoeslag

Beschrijving per beheerpakket

1 Grasland met rustperiode

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten CGBD)

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten) [1]
- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats [2]
- *Pakket l en m*: Het grasland wordt vanaf 1 maart en voor de rustperiode niet gemaaid [3]
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan [25]

Aanvullende beheervoorschriften

- Grasland met een rustperiode in de vorm van randen is toegestaan in kleinschalige gebieden en in gebieden die gericht zijn op waterdoelen (droge respectievelijk natte dooradering, of waterkwaliteitsdoelen). Deze randen moeten minimaal 2 meter breed zijn.

Pakketten

De rustperiode betreft de periode:

- a) 1 april tot 1 juni
- b) 1 april tot 8 juni
- c) 1 april tot 15 juni
- d) 1 april tot 22 juni
- e) 1 april tot 1 juli

L, 1 mei tot 15 juni; het gras wordt vanaf 1 maart en voor de rustperiode niet gemaaid
M, 8 mei tot 22 juni; het gras wordt vanaf 1 maart en voor de rustperiode niet gemaaid

2 Kuikenvelden (last minute)

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten CGBD)

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten) [1]
- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats [2]
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan [25]

Aanvullende beheervoorschriften

- Indien de kuikenvelden in de vorm van randen worden aangelegd, dienen deze randen ten minste 6 meter breed te zijn.
- Kuikenvelden mogen op zijn vroegst op 1 juni worden gemaaid.

Pakketten

De rustperiode ligt in de periode 1 mei tot 1 augustus, en heeft een duur van tenminste:

- a) 2 weken
- b) 3 weken
- c) 4 weken
- d) 5 weken
- e) 6 weken

3 Plas-dras

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- De beheereenheid is geïnundeerd (100% drassig). De inundatieperiode loopt van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten) [4]

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid is jaarlijks geïnundeerd.
- *Pakket a t/m d, m*: Op minimaal 60% van het oppervlak van het perceel is de laag water tussen de 5 en 20 cm diep
- *Pakket e t/m l*: Op minimaal 60% van het oppervlak van het perceel is de laag water ten minste 5 cm diep
- *Pakket i t/m l*: Bij het afsluiten van het pakket wordt de begindatum van de inundatie in de overeenkomst tussen deelnemer en collectief duidelijk vermeld.
- *Pakket i t/m l*: In de periode tussen 1 mei en 1 augustus wordt een rustperiode gerealiseerd van ten minste a weken (zie beschreven onder pakketten)
- *Pakket n*: Op minimaal 60% van het oppervlak van het perceel is de laag water tussen de 5 en 20 cm diep, gedurende een periode van tenminste 2 weken

Pakketten

De inundatieperiode betreft de volgende periode:

- a) Van 15 februari tot 15 april
- b) Van 15 februari tot 15 mei
- c) Van 15 februari tot 15 juni
- d) --
- e) Van 15 februari tot 15 april
- f) Van 15 februari tot 15 mei
- g) Van 15 februari tot 15 juni

4 Legselbeheer

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- *Pakket a*: Op de percelen wordt gezocht. Gevonden nesten worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijv stalkaart of geo informatie). Indien een perceel grasland wordt gemaaid of anderszins bewerkt, wordt een enclave van tenminste 50 m² met minimaal een straal van 3,5 m aangehouden om de aanwezige gevonden nesten. Bij beweiding is een nestbeschermer geplaatst. Voor specifieke soorten kan nestgelegenheid worden geplaatst. [5]
- *Pakket b*: Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten) [1]
- *Pakket b*: In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats [2]

Aanvullende beheervoorschriften

- *Pakket a*: De beheereenheid wordt tijdens het broedseizoen een of enkele malen afgezocht op aanwezige legsels. Gevonden legsels worden gemarkeerd, geregistreerd, en gemeld bij het Collectief.
- *Pakket a*: Indien een perceel bouwland met nesten wordt bewerkt, dan wordt het nest gespaard door het tijdelijk te verplaatsen, of door middel van een nestbeschermer, of door om het nest heen te werken.
- *Pakket b*: Er wordt een rustperiode in acht genomen van ten minste 15 april tot en met 15 mei. Als eerder dan 15 april legsels worden aangetroffen dan geldt de rustperiode vanaf het moment dat er legsels zijn geconstateerd en gemeld bij het Collectief. In deze periode worden geen werkzaamheden uitgevoerd zoals zaaien, fresen, schoffelen en eggen.

Pakketten

- a) Nestbescherming op grasland of bouwland.
- b) Rustperiode op bouwland 15 april – 15 mei.

5 Kruidenrijk grasland

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- *Pakketten a t/m g, j en k*: er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten) [1]
- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats [2]
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid [7]
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd [17]
- Minimaal a (zie beschreven onder pakketten) verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in de periode x tot y (groeiseizoen) [19]
- *Bij pakketten a t/m g, j en k*: Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan [25]

Aanvullende beheervoorschriften

- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. voor pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel.
- Uitsluitend bemesting met vaste mest toegestaan buiten de rustperiode (pakket a t/m g, j,k). Bemesting is in het geheel niet toegestaan in het geval van pakket h en i.
- Pakketten a t/m c: Het gewas wordt jaarlijks voor 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Tweede / derde keer maaien en afvoeren is toegestaan.
- *Pakketten h en i*: Beweiding van de beheereenheid is toegestaan wanneer de beheereenheid is gelegen langs de randen van een perceel.
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.

Pakketten

- a) Kruidenrijk grasland met rustperiode van 1 april tot 15 juni, 4 verschillende indicatorsoorten

6 Extensief beweid grasland

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- Beweiding is verplicht vanaf datum x tot datum y met minimale a en maximale veebezetting b (GVE/ha) (zie beschreven onder pakketten) [8]

Aanvullende beheervoorschriften

- *Pakket a en c*: Rustperiode is van 1 april tot 15 juni
- *Pakket b*: Rustperiode is van 1 april tot 15 oktober
- Tijdens de rustperiode wordt de beheereenheid niet gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.

Pakketten

- a) Beweiding verplicht van 1 mei tot 15 juni, minimaal 1 en maximaal 1,5 GVE/ha

7 Ruige mest

Beschrijving

Beheereisen

- Bemesting met ruige stalmest is verplicht; melding achteraf binnen 2 weken [6]

Aanvullende beheervoorschriften

- Op de beheereenheid wordt in een kalenderjaar ten minste 10 en maximaal 20 ton ruige stalmest per hectare uitgereden.
- De ruige stalmest wordt in één keer tussen 1 februari en de begindatum van de rustperiode van het betreffende agrarische beheerpakket, óf vanaf de dag volgend op de einddatum van de rustperiode van het betreffende agrarische beheerpakket tot 1 september opgebracht, waarbij per beheerjaar slecht één melding gedaan mag worden.
- Van het uitrijden van de ruige stalmest wordt binnen twee weken na dat uitrijden melding gedaan in het administratiesysteem van het Collectief. De melding gaat vergezeld van een kaart met een topografische ondergrond waarop de beheereenheid is, dan wel beheereenheden zijn, aangegeven waarop de ruige stalmest is uitgereden.

Pakketten

- a) Ruige mest op rijland
- b) Ruige mest op vaarland

8 Hoog waterpeil

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- Door een tijdelijke, plaatselijke voorziening is het oppervlaktewaterpeil van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten) minimaal a centimeter (zie beschreven onder pakketten) hoger dan eerste volgende watergang aangrenzende aan beheereenheid. [18]

Aanvullende beheervoorschriften

- Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld van 25 centimeter of minder op veengrond en 40 centimeter of minder op kleigrond.
- Het pakket kan niet worden afgesloten in gebieden die volgens het peilbesluit van het waterschap een drooglegging hebben van 70 cm of meer (zomerpeil). Te allen tijde, echter, moet op de beheereenheid de hiervoor genoemde drooglegging (respectievelijk 25 en 40 cm) gerealiseerd zijn.
- Er is een schriftelijke toestemming nodig van het waterschap.
- Het verschil tussen het opgezette peil en het omringende peil is bij de peilscheidingen of stuwtjes te meten.
- Voor de bepaling van de door de peilverhoging beïnvloede oppervlakte (= de oppervlakte waarop de beheervergoeding betrekking heeft, de oppervlakte die dus ingetekend moet worden in SCAN-GIS) wordt de volgende methode geadviseerd: vanuit de watergang waarin het peil is opgezet wordt aan weerszijden op de oever vanaf de waterlijn 25 meter het land in een effect verwacht. De lengte van de watergang x 25 meter op de ene oever, plus lengte watergang x 25 meter op de andere oever = de beïnvloede oppervlakte. Uiteraard moet hierbij wel gecorrigeerd worden voor overlap in hoeken van percelen.

Pakketten

- a) Het (oppervlakte-)waterpeil naast de beheereenheid wordt met minimaal 20 cm verhoogd t.o.v. het omringend waterpeil, van 1 februari tot 15 juni.
- b) Het (oppervlakte-)waterpeil naast de beheereenheid wordt met minimaal 30 cm verhoogd t.o.v. het omringend waterpeil, van 1 februari tot 15 juni.
- c) Het (oppervlakte-)waterpeil naast de beheereenheid wordt met minimaal 40 cm verhoogd t.o.v. het omringend waterpeil, van 1 februari tot 15 juni.

10 Natuurvriendelijke oever

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- Minimaal 40% tot maximaal 100% van de beheereenheid is van 15 juli tot 1 maart van het volgende jaar geschoond en/of gemaaid [23]
- Snoei- en of maaiafval is verwijderd [24]
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid [7]
- *Pakket a*: De beheereenheid wordt niet beweid [11]

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt in een cyclus van minimaal éénmaal per 2 jaar en maximaal éénmaal per jaar geschoond en/of gemaaid
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. voor pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en brandnetel.
- Er mogen geen meststoffen in het element gebruikt worden;
- *Pakket b*: uitsluitend beweiding met schapen toegestaan.

Pakketten

- a) Natuurvriendelijke oever
- b) Natuurvriendelijke oever met schapenbegrazing

11 Rietzoom en klein rietperceel

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- Minimaal 10% tot maximaal 80% van de beheereenheid wordt van 1 oktober tot 1 maart van het volgende jaar geschoond en/of gemaaid [23]
- Snoei- en of maaiafval is verwijderd [24]
- De beheereenheid wordt niet beweide [11]

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt in een cyclus van minimaal éénmaal per 4 jaar en maximaal éénmaal per 2 jaar geschoond en/of gemaaid
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden.
- Maaiwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 oktober en 1 maart.
- Maximaal 20% van de oppervlakte van het element bestaat uit struweel.
- Smalle rietzoom is smaller dan 5 meter; brede rietzoom is breder dan 5 m.

Pakketten

- a) Smalle rietzoom
- b) Brede rietzoom en klein rietperceel

12 Duurzaam slootbeheer

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- *Pakket a*: Bagger is met inachtneming van de mestvrije zone op aangrenzende landbouwgrond gespoten; melding achteraf binnen 2 weken [26]
- *Pakket b, c*: Minimaal f% tot maximaal g% van de beheereenheid is van 15 juni tot 1 december geschoond en/of gemaaid (zie beschreven onder pakketten) [23]
- *Pakket b, c*: Snoei- en of maaiafval is verwijderd [24]

Aanvullende beheervoorschriften

- *Pakket a*: er wordt niet gezogen binnen 60 cm vanaf de waterlijn.
- *Pakket a*: de zuigkop van de baggerpomp wordt ieder jaar zoveel mogelijk door dezelfde vore getrokken in de sloot.
- *Pakket a*: de sloot is minimaal 2 meter breed en loopt tijdens het baggeren niet droog.
- *Pakket a*: er komt geen bagger terecht in de slootkant.
- *Pakket a*: er wordt gebaggerd in mozaïekvorm, dus niet alles tegelijk. Het Collectief geeft aan wanneer welke sloot gebaggerd mag worden.
- *Pakket b*: Het slootvuil wordt afgevoerd of verwerkt op het naastgelegen perceel d.m.v. bijvoorbeeld een wallenfrees.
- *Pakket b*: indien de Keur dit toestaat blijft een deel van de slootbegroeiing tijdens het sloot-schonen staan (afhankelijk van de Keur maximaal 25 % van de begroeiing)..
- *Pakket b en c*: bij het sloot-schonen wordt gebruik gemaakt van een maaikorf of een eco-reiniger. Andere slootreinigingsapparatuur kan ook gebruikt worden mits het bodemprofiel inclusief de wortels van waterplanten in de sloot niet beschadigd wordt.
- Er mogen geen meststoffen in het element gebruikt worden;
- *Pakket c*: De sloot wordt 1 keer per 3 jaar geschoond, waarbij minimaal 40 % en maximaal 60 % van de aanwezige begroeiing met krabbescheer in de lengterichting van de sloot blijft staan.
- *Pakket c*: Voor deze variant is toestemming nodig van het waterschap, of deze vorm van beheer moet toelaatbaar zijn volgens de Keur.

Pakketten

- a) Baggeren met de baggerpomp, 20 tot 100%
- b) Ecologisch sloot-schonen, 30 tot 100%

13 Botanisch waardevol grasland

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid [7]
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) zijn in transect aanwezig in de periode x tot y (groeiseizoen) [19]
- *Pakket a* : Van 1 maart tot 1 oktober is beweiding toegestaan met maximale veebezetting 2 GVE/ha [21]
- Pakketten e, f en g: Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten) [1]
- Pakketten e, f en g: In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats. [2]
- *Pakketten b, c, d, e, f en g*: Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd. [17]
- *Pakket b*: Beweiding is van 1 maart tot 1 augustus niet toegestaan [25]
- *Pakket d*: Beweiding is van 1 januari tot 31 december niet toegestaan [25]
- *Pakket e, f en g*: Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan [25]

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
- *Pakketten c en d*: randen liggen aan de buitenkant van het perceel.
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
- *Pakket a*: Bijvoeren is niet toegestaan.
- Klepelen is niet toegestaan.

Pakketten

- a) Botanisch weiland
- b) Botanisch hooiland
- c) Botanisch waardevolle weiderand
- d) Botanisch waardevolle hooilandrand

19 Kruidenrijke akkerranden

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- Minimaal 90 % tot maximaal 100 % van de beheereenheid bestaat van 15 mei tot 1 september uit één van de volgende gewassen of teelten: gras, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (lucerne, rode klaver), braak of een combinatie van deze. [9]
- De beheereenheid wordt niet beweid. [11]

Aanvullende beheervoorschriften

- Het Collectief stelt een beheerplan op, waarin o.a. de gekozen akkerrandvariant en het bijbehorend beheer in relatie tot het doel worden onderbouwd met gebruikmaking van de Soortenfietses. In het beheerplan wordt aangegeven en onderbouwd welke opbouw de rand heeft (aandeel kruiden, braak, graan e.d.), hoe vaak en wanneer de rand gemaaid wordt, en hoe vaak en wanneer de rand eventueel kan worden geploegd en heringezaaid.
- Als er een kruidenmengsel wordt ingezaaid, wordt in het beheerplan (zie vorig punt) bepaald welke zaaimengsels en welke zaaidichtheden gebruikt mogen worden.
- De beheereenheid mag in de periode van 1 september tot 15 april geploegd worden, afhankelijk van het beheerplan (zie eerste punt).
- Bij maaiwerkzaamheden wordt het maaisel binnen een maand afgevoerd, tenzij in het beheerplan (zie eerste punt) gegronde redenen zijn aangevoerd om dit niet te doen.
- Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk conform het [Protocol Chemische bestrijding](#) bij agrarisch natuurbeheer, gepubliceerd op de website van SCAN.
- Daar waar ploegen is toegestaan, mag ook een andere diepe grondbewerking worden toegepast.
- Bemesting van de beheereenheid is niet toegestaan, tenzij het gaat om een rand van tenminste 9 meter breed (pakket c, d, e of f) waarin kruiden of granen zijn ingezaaid. In dat geval is een bemesting met vaste mest toegestaan, indien dit passend is binnen het beheerplan (zie eerste punt).

Pakketten

- a) De beheereenheid is een rand van minimaal 3 meter breed. Klei
- b) De beheereenheid is een rand van minimaal 6 meter breed. Zand

26 Half- en hoogstamboomgaard

Beschrijving

Beheereisen (zie lijst beheeractiviteiten in CGBD)

- Minimaal 30% tot maximaal 100% van de beheereenheid is gesnoeid in de periode 1 juli van het vorige kalenderjaar tot 15 maart van dit kalenderjaar. Het overige deel wordt in stand gehouden [22]
- Snoei- en of maaiafval is verwijderd [24]
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid [7]

Aanvullende beheervoorschriften

- Indien het appel of peer betreft wordt de boom tenminste eenmaal per 2 jaar gesnoeid. Andere soorten enkel vorm- of onderhoudsnoei indien nodig.
- Snoeiwerkzaamheden dienen vooral te worden verricht in herfst of winter.
- Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
- De stam van de hoogstamfruitboom mag niet beschadigd worden door vee. Het raster mag niet aan de boom bevestigd worden. Jonge bomen in een weiland met vee zijn voorzien van een boomkorf.
- De onderbegroeiing wordt jaarlijks beweide, of de boomgaard wordt jaarlijks gemaaid waarbij het maaisel wordt afgevoerd.
- Bemesting met drijfmest, ruige mest (geen pluimveemest) of kalk is toegestaan.
- Bij bemesten van de boomgaard worden de fruitbomen en wortels niet beschadigd
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruid.
- Niet branden in, of in de directe omgeving van het element.

Pakketten

a) Hoogstamboomgaard